

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

4. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

MEGOLDÓKULCS

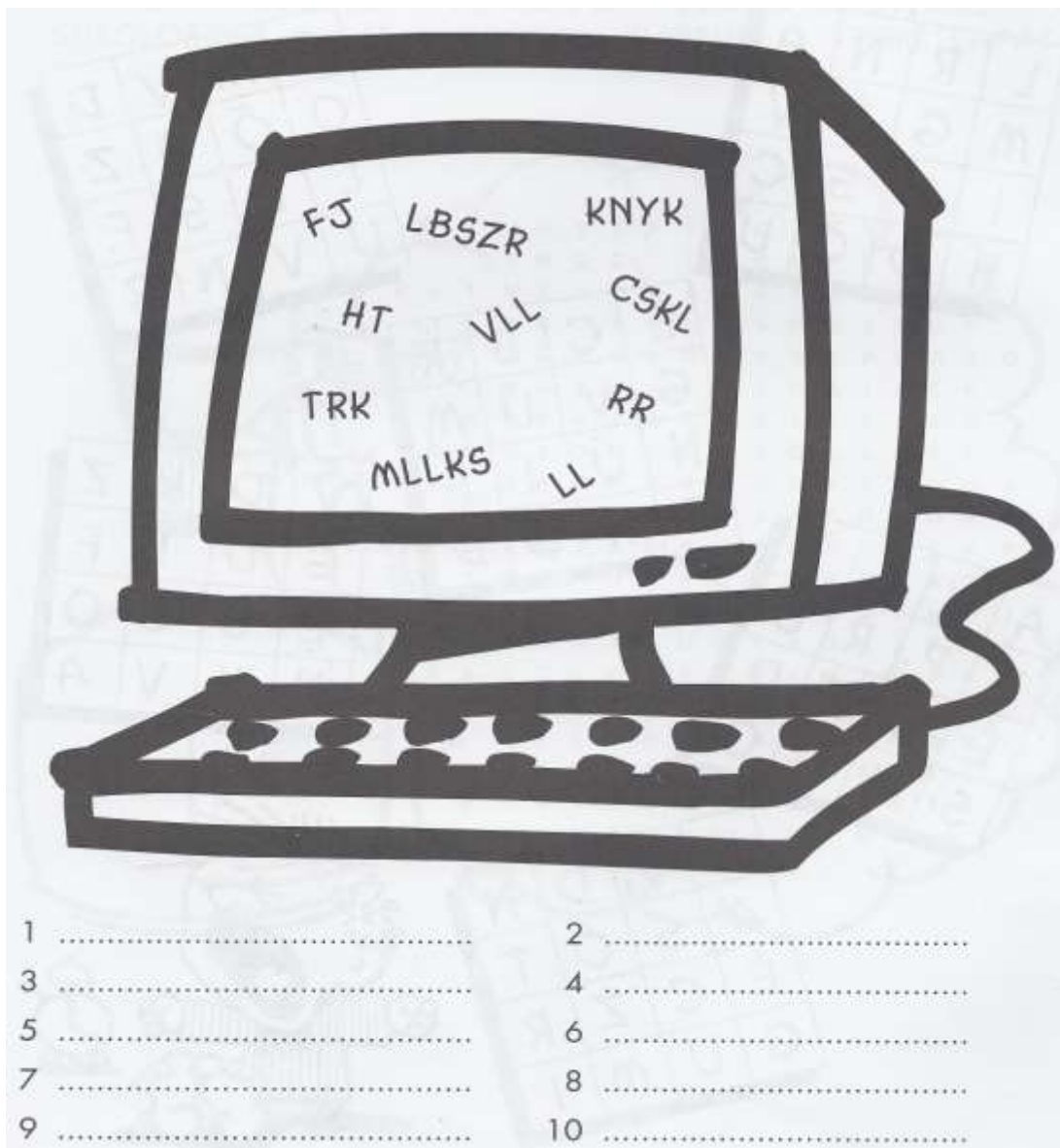
Össz.pontszám: **60p**

Időpont: 2011. november 23.

Kedves Versenyző!

Szeretettel köszöntelek a Kossuthos levelezős versenyen! Kérlek, figyelmesen olvasd el a feladatok utasításait! Figyelj a külalakodra és a helyesírásodra is! Jó és eredményes munkát kívánunk! ☺

1. **Olvasd el figyelmesen a képernyőn látható betűsorokat!**
Mindegyik egy-egy testrész nevét rejti – a magánhangzók nélkül.
Állítsd helyre a szavak teljes alakját!

fej, lábszár, könyök, csukló, váll, mellkas, orr, tarkó/torok, hát, áll
10x1 pont, csak a hibátlan helyesírású alakért jár pont.

10p

2. KALAND EGY LAKATLAN BOLYGÓN

Egyszer, talán éppen 2550-ben 3 kisgyerek egyedül szállt be egy indulásra előkészített űrhajóba. Szerencsétlenségükre a jármű elindult, és meg sem állt egy lakatlan bolygóig. Ott az űrhajó leszállt, a gyerekek pedig felfedezőútra indultak a lakatlan bolygón. Azért is kényszerültek erre, mert az űrjármű teljesen tönkrement a leszálláskor.

A gyerekek rettentő szomorúak voltak, hogy ilyen messzire szakadtak a szüleiktől, testvéreiktől. Sajnos, egyetlen jó ötletük sem volt, hogyan is térhetnének vissza a Földre, azokhoz az emberekhez, akiket olyannyira szerettek.

Ahogy sétáltak a lakatlan bolygón, legnagyobb meglepetésükre egy levelet találtak egy vulkáni kődarabka alatt. Ez állt a papíron:

„Én a bolygó Jó Szelleme vagyok. Ezt a levelet még 1992-ben írtam.

Egészítsétek ki a megfakult szavakat, üres helyeket!

- I. Először is **men**jetek el a szomszédos dombig! Ott egy ládikát találtok, mellette **rozsdás** kulcsot. A ládikát nyi**ssátok** ki a kul**ccsal**! A többit meglát **játok**.”

1 jó kiegészítés 1 pont

A gyerekek izgatottan indultak el. A kis ládikát felnyitva újabb levelet találtak. Ez állt rajta:

- II. Írjatok 3-3 hasonló jelentésű szót!

siet **fut, szalad, igyekszik, rohan, száguld**

néz **szemlél, pillant, figyel, tekint, bámul**

épület **ház, kunyhó, viskó, palota, vár**

Más jó rokon értelmű szó is elfogadható.

1 szinonima sor 2 pont

2 pont: 3 jó szinonima

1 pont: 2 jó szinonima

0 pont: 1 jó szinonima

A gyerekek könnyen megértették, hogy ez a feladat újabb üzenet is egyben. Körülnéztek, s csodálkozva vettek észre a közelben egy épületet, melynek falán ismét papír várta őket.

- III. „Az itt következő szavakat rendezzétek el úgy, hogy értelmes mondatokat kapjatok! Írjátok le az egyes mondatokat, majd számozással jelöljétek be, helyes sorrendben hogyan követhetnék egymást!

ház, áll, nem, lakatlan, soha, bolygón, tovább, úgyhogy, menjetek, inkább, szellem, építette, rossz, találtok, ha, mégis, azt”

1.Lakatlan bolygón soha nem áll ház.

2.Úgyhogy inkább menjetek tovább!

3.Ha mégis találtok, azt rossz szellem építette.

Hiába értették meg az újabb üzenetet, nem tudták, merre menjenek tovább. Végül egy nyilat pillantottak meg a ház falán, ennek irányában indultak el. Nemsokára egy kis meteorkő mellé rejtve még egy üzenetet találtak:

A mondatokon belül a szavak sorrendje felcserélhető, ha az logikailag és nyelvtanilag kifogástalan.

A mondatok sorrendjében nem lehet eltérés. 1 mondat 1 pont, a helyes sorrend 1 pont.

IV. „Ha az eddigiek alapján meg tudjátok magyarázni, mit jelentettek az alábbi szavak, megmenekültök:

1. megdöbben **csodálkozik, meglepődik valamin**
2. számít rá **bízuk abban, hogy valami bekövetkezik, gondol rá**
3. messzire szakadt **messzire távolodott, elkalandozott, messzi idegenbe tévedt/ment**

Más értelmes magyarázat is elfogadható

1 szómagyarázat 1 pont

Mire kitöltötték a papírt, egy úrhajó állt a gyerekek előtt, oldalán szép felirattal: Jó Szellem Úrhajó. Így aztán ezzel az úrhajóval a gyerekek szerencsésen hazatértek.

18p	
-----	--

3 . Olvasd el a következő szöveget, képzelj magad az erdő tündére helyébe és lásd el tanácsokkal egy barátodat (használd a dőlt betűs igék felszólító módú alakját E/2. személyben)!

Természetvédelmi ábécé

Az erdő tündére nemcsak *szereti* a virágokat és a fákat, hanem maga is *kertészkedik*. *Igyekszik* megismerni a növényeket. Facsemetét *nevel*, *ápolja* az elhanyagolt fákat. *Védi* és *óvja* a természetet.

Ne csak szeresd a virágokat és a fákat, hanem

(magad is) kertészkedj ...

Igyekezz/igekezzél...

Nevelj..., ápolj/ápoljad... Védj/védjed és óvd/óvjad

Más, nem dőlt betűs ige felszólító módú alakja nem fogadható el, pl. Ismerd meg!

6p	
----	--

4. Írd a betűjel melletti pontsorra a talalós kérdések megfejtését ábrázoló kép sorszámát!

1 .

2 .

3 .

4 .

5 .

- a) Szőrmebunda – zöld selyem,
kint terem a réteken.
Prémjét szellő fészülgeti,
ráhever, aki teheti.
Földanyánkat öltözteti,
Tehén, kecske legeli.

- b) Este hosszú, délben kurta,
falon néha nagyon furcsa.
Mi az?

b) 2.

a) 4.

2p	
----	--

5. Írd a vonalra az alábbi szótagokból alkotott négy közlekedési eszköz, jármű nevét!
Használd fel minden szótagot!

mos tő nat ke vo la a pár rek vill u

kerékpár, villamos, autó, vonat (tetszőleges sorrendben)

4p

6. Javítsd ki a szöveg helyesírási hibáit! Írd le hibátlanul a szövegben szereplő hibás szavakat!

Kicsöngetek. A szünetben a gyerekek kicsődültek az udvarra. Iboja zöld krétával ferrajzolt egy ugró iskolát. Mindannyijan el kezdtek ugrálni, csak Anna üldögélt magányosan az udvar sarkában.

Kicsöngettek, kicsődültek, Ibolya, zöld, felrajzolt, ugróiskolát, Mindannyian, elkezdtek, magányosan
Minden szó egy pontot ér hibátlan helyesírással, kivétel a kicsődültek (2).

10p

7. Egészítsd ki a mondatokat az odailó szavakkal!

(fejel-fejjel)

Fejjel megy a falnak.

A játékos fejel .

(épen-éppen)

Zoli a balesetet épen úszta meg.

Éppen most érkezett.

(térdel-térddel)

Zsolti a homokvár előtt térdel .

A csatár térddel ért a labdához.

(álom-állom)

Állom a szavamat.

(len-lenn)

A len virága kék.

Lenn van az alagsorban.

Elkerül az álom .

1 helyes kiegészítése 1 pont

10p